

26 decembrie 2011

1/2 Nr. 460

A V I Z

asupra proiectului de lege privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

(nr.2734 din 12.12.11)

Examinînd proiectul de lege privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului, cu adresa nr.2734 din 12.12.11, DIRECȚIA JURIDICĂ, în temeiul art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, expune următoarele.

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități potrivit nevoilor reale ale acestor persoane, în acord cu obiectivele *Strategiei de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități (2010-2013)*, aprobată prin Legea nr.169/2010, în scopul racordării cadrului legal național la cel european.

Potrivit obiectului de reglementare, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, adoptarea cărora ține în exclusivitate de competența legislativului.

2. Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități este o obligație pe care Republica Moldova și-a asumat-o prin ratificarea Cartei sociale europene revizuite prin Legea nr.484-XV din 28.09.2001. Potrivit acestui act fundamental al Consiliului Europei, este recunoscut dreptul persoanelor cu dizabilități la autonomie, la integrare socială și la participarea la viața comunității ceea ce implică obligația statului de a lua măsurile necesare pentru a furniza acestora orientări, educare și formare profesională, favorizarea accesului la angajare, precum și măsuri de intrare și participare la viața socială. Sub acest aspect proiectul de lege răspunde, pe deplin, cerințelor ce derivă din practica și experiența Consiliului Europei, din exigențele Cartei sociale europene revizuite.

3. Totodată, apreciem că din punct de vedere al compatibilității cu regulile tehnicii legislative și a ortografiei limbii, textul proiectului de lege necesită o redactare minuțioasă. Potrivit Legii nr.780/2001 privind actele legislative, la elaborarea unui text legislativ trebuie urmată topica normală a unei propoziții sau fraze, utilizându-se expresii simple, care să ajute la reducerea din lungimea propoziției. Or, actele legislative trebuie redactate cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie, într-un limbaj și stil juridic specific normativ, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc.

Astfel, de exemplu:

A). La **art.1**, în scopul eliminării caracterului declarativ propunem reformularea cuprinsului acestui articol, astfel:

„Prezenta lege reglementează drepturile și libertățile persoanelor cu dizabilități în vederea asigurării calității vieții și eliminării oricărei forme de abuz sau de neglijare a acestora.”

B). Pentru o mai bună sistematizare care să înlesnească cunoașterea și aplicarea noțiunilor de la **art.2**, considerăm că specificarea acestora urmează a fi efectuată în ordine alfabetică.

Totodată, din rațiuni de tehnică legislativă, sugerăm înlocuirea textului definiției la **noțiunea „persoană cu dizabilități”**, astfel:

„persoană cu dizabilități -- persoană cu deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale, aflată în imposibilitate de a desfășura în mod normal activități cotidiene, necesitând măsuri de protecție în sprijinul recuperării, integrării și incluziunii sociale.”

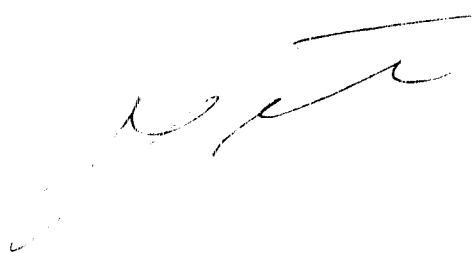
C). La **art.4**, pentru respectarea dispozițiilor constituționale privind statutul juridic al cetățenilor străini și apatrizilor cuprinse în art.19 alin.(1) din Constituție și a prevederilor art.5 din Legea nr.275-XIII din 10.11.94 „Cu privire la statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor în Republica Moldova”, după cuvântul **„străini”**, trebuie completat cu cuvintele **„sau apatrizi”**.

D). La **art. 22 alin.(6)**, semnalăm că finalul acestei norme nu este complet, or, nu este clar despre ce fel de **„construcții”** este vorba.

E). La **art.24**, semnalăm că expresia „**sunt în drept**” din cuprinsul articolului nu este adecvata pentru atingerea obiectivelor Strategiei de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități (2010-2013). Considerăm că e necesară o poziție activă a tuturor executorilor de buget în vederea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități, pe care motiv articolul trebuie să stipuleze expres că angajatorii (executorii de buget) sunt obligați să prevadă și să garanteze, sursele financiare necesare în bugetele locale pentru atingerea obiectivelor enunțate.

F). Pentru nerespectarea prevederilor **art.26, alin.(4)-(5) și (7)art.34,alin.(4) art.37** din proiectul de lege, este prevăzută răspunderea juridică (contravențională). Pe acest motiv și din rațiuni de tehnică legislativă, propunem completarea proiectului de lege cu un capitol nou, intitulat „**Răspunderea juridică**” în care să fie concentrate normele specificate, în care să fie expres stabilite faptele ce constituie contravenție, precum și cuantumul sancțiunilor pentru faptele respective, potrivit alin.(4) art.18 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

G). La art.34 norma de la alin.(4) urmează a fi revăzută, deoarece nu este clar cum o persoană juridică din sectorul real cu un personal de 20 de angajați, poate fi obligată să **„rezervă și angajează în câmpul muncii persoane cu dizabilități în proporție de 5 la sută din numărul total al salariaților.”**

Șef DIRECȚIE
Ion CREANGĂ

Ex: L. Sirețanu